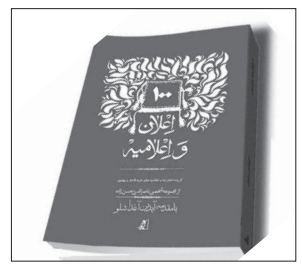

«صد اعلان و اعلامیه» نقد می‌شود

نشست نقد و بررسی کتاب «صد اعلان و اعلامیه» با عنوان فرعی «گزیده اعلان‌ها و اعلامیه‌های دوره قاجار و پهلوی» که به همت انتشارات «ایده» از مجموعه شخصی ناصرالدین حسن‌زاده منتشر شده است، در سرای اهل قلم موسسه خانه کتاب برگزار می‌شود. در این نشست آیدین آغداشلو، سیدفرید قاسمی، مورخ و پژوهشگر مطبوعات، علی ططری، رئیس سازمان اسناد و مدیر مرکز پژوهش کتابخانه مجلس شورای اسلامی و ناصرالدین حسن‌زاده، از مجموعه‌داران اسناد تاریخی و مطبوعاتی کشور سخنرانی می‌کنند. این نشست از ساعت ۱۶ تا ۱۸ دوشنبه ۱۴ دی، در سرای اهل قلم واقع در خیابان انقلاب، خیابان فلسطین جنوبی، کوچه خواجه‌نصیر، پلاک ۲ برگزار می‌شود.

نگاه

در اختتامیه هفته تمدن نوین اسلامی عنوان شد

پایه‌ریزی تمدن نوین

در آیین اختتامیه هفته تمدن نوین اسلامی که هفته گذشته در دانشگاه علامه‌طباطبایی برگزار شد، روسای چهار کمیسیون از مجموع هفت کمیسیونی که در این هفته فعالیت داشتند، گزارش‌های خود را درباره عملکرد کمیسیون‌ها ارائه کردند. در این نشست علی ذوعلم، رئیس کمیسیون مبانی نظری تمدن نوین اسلامی، حسین عصاریان‌نژاد، رئیس کمیسیون سیر تکوین تمدن نوین اسلامی، مهدی ابوطالبی، رئیس کمیسیون ظرفیت‌های موجود برای تمدن اسلامی و حاکم قاسمی، رئیس کمیسیون آینده‌نگاری و آینده‌پژوهی هفته تمدن نوین اسلامی سخنرانی کردند که محور بحث مقابله فکری و تمدنی جهان اسلام با غرب بود، این مساله که یکی از دغدغه‌های تمدن اسلامی در حال حاضر است چندی پیش از سوی مقام معظم رهبری نیز مورد تاکید قرار گرفته بود. ایشان با تاکید بر اینکه اکنون نوبت دنیای اسلام است تا درجهت پایه‌ریزی شالوده تمدن نوین اسلامی گام بردارد، گفته بودند «برای رسیدن به این هدف، امیدی به سیاستمداران دنیای اسلام نیست و باید علمای دین و روشنفکران راستین که قبله آنها غرب نیست، اقدام به روشنگری در میان امت اسلامی کنند و بدانند که برپایی این تمدن، امکان‌پذیر است.». در ادامه خلاصه‌ای از صحبت‌های این چهار عضو آمده است.

مقابله‌ای از نوع فکر و تمدن

علی ذوعلم | تمدن اسلامی جزء مهم‌ترین و کلان‌ترین بحث‌های مطرح‌شده در جامعه علمی است. با توجه به اینکه تلاش‌های علمی در این زمینه صورت می‌گیرد باید مراقب باشیم جهت‌گیری خاصی نداشته باشند. با توجه به اینکه بشر در سیر تکاملی قرار دارد و هرچه پیش می‌رویم با انسان روبه رشد و پیچیدگی بیشتری روبه‌رو می‌شویم، تمدن اسلامی اثربخشی بیشتری در سرنوشت بشر دارد. ما در زمینه تمدن دچار التقاط هستیم. باید تمدن مدنیت را رشد دهیم. بازیابی تمدن اسلامی باید تبیین شود. ما قصد نداریم رجعت به قبل داشته باشیم ولی نمی‌خواهیم از صفر هم شروع کنیم. باید از سرمایه‌هایمان استفاده کنیم. تمدن اسلامی در سایر مناطق اسلامی لایه‌هایی ایجاد کرده و شکل داده، این توانمندی و ظرفیت و عقلانیت است که می‌تواند در سرنوشت جهان موثر باشد. ما باید موضوعات غربی را کنار بگذاریم و مضرات آن را بزداییم تا در مباحث پژوهشی به سرانجام برسیم. در مباحث نظری باید به نقد بپردازیم و مبانی را به تولید و بازآفرینی برسانیم. پیروزی انقلاب اسلامی نقطه تحولی برای رشد و پیشرفت اسلام است، مقابله ما با غرب باید مقابله فکری و تمدنی باشد که ناشی از مبانی نظری متفاوت و نگرش و جهان‌بینی گوناگون است. ریشه و جوهره تمدن اسلامی، جوهره تهاجمی نیست و نمی‌تواند باشد بلکه، دعوت به خیر، امر به معروف و نهی از منکر و مقابله با ظالم و دفاع از مظلوم را وظیفه خود می‌داند. تمدن نوین اسلامی فکر و مباحث عمیقی است که باید به صورت علمی به آن بپردازیم تا مسائل را روشن‌تر کنیم، امیدواریم به همگرایی اندیشه بین نخبگان برسیم. باید برای هفته تمدن نوین اسلامی جنبه بین‌المللی در نظر بگیریم زیرا این امر در فضای نخبه جهان مطرح است.

آغاز شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی

حسین عصاریان‌نژاد | دانشگاه‌هایی چون دانشگاه امام خمینی(ره)، دانشگاه عالی دفاع ملی و...، آغاز تمدن نوین اسلامی را شکل دادند. درباره تمدن نوین اسلامی مفاهیم اساسی به سمت نوسازی و بازیابی امور اولیه می‌پردازند. باید راهبردهای زایش، رویکردهای مختلف در اعتلای کارکرد، رویکرد جدید، رویکرد نهادسازی برای علم، دین، رسانه و اخلاق به‌عنوان ارائه‌های تمدن را تقویت و در بازسازی‌ها تلاش کرد.

بررسی‌های کاربردی‌تر

مهدی ابوطالبی | کمیسیون ظرفیت‌های موجود برای تمدن اسلامی براساس این مساله شکل گرفت که مخالفان این تمدن از ابعاد مختلفی با حرکت به سمت این تمدن مخالفت می‌کنند. اصل اینکه اساسا اسلام این ظرفیت را دارد و بعد از انقلاب اسلامی توانسته‌ایم خودمان یک کشور مطلوب داشته باشیم یا خیر و سوالات دیگر، در این باب مطرح می‌شود. بنابراین لازم دیدم در بحث ظرفیت‌ها در ایجاد تمدن نوین اسلامی به صورت علمی وارد شویم تا بتوانیم هرچه بیشتر نظریات را به صورت کاربردی‌تر بررسی کنیم. ظرفیت‌های دین اسلام، که رکن اصلی تمدن نوین اسلامی است، ظرفیت‌های تاریخی اسلام و ایران، ظرفیت‌های جهان اسلام، جزء موضوعاتی است که در این کمیسیون برنامه‌ریزی شده است.

آینده‌پژوهی، مطالعات سازمان‌یافته است

حاکم قاسمی | وقتی صحبت از تمدن نوین اسلامی می‌شود، بحث از آینده است و لاجرم مباحث مستقیما با آینده‌پژوهی ارتباط پیدا می‌کنند. آینده‌پژوهی، مطالعات سازمان‌یافته‌ای است که آینده‌های محتمل را پیش‌بینی و با برنامه به سمت آینده مطلوب حرکت می‌کند. در بحث تمدن نوین اسلام، نیاز داریم آینده‌های محتمل تمدنی را به درستی پیش‌بینی و تصویر خود را از آینده ترسیم کرده و بعد با آینده‌نگاری برای ساختن این تمدن تلاش کنیم. از این‌رو کمیسیون ما با توجه به حوزه فعالیت عمدتا تلاش دارد روندهای کلان تاثیرگذار بر آینده را شناسایی کرده و در عین حال بتواند با آینده‌نگاری راهکارهای رسیدن به آن آینده مطلوب را ارائه کند.

زهرا سلیمانی‌اقدم
Z.soleymani@fdn.ir

درباره بنیانگذاری تصور و تصدیق ما از مقوله آزادی بیان

تعهد یا حق؟

آزادی بیان و حقوق معطوف به آن امروز در دنیا تبدیل به یک شعار برای تبلیغات شده است. از زمانی که اولین متمم قانون اساسی ایالات متحده، حق آزادی بیان را به رسمیت شناخت دو قرن می‌گذرد، ولی همچنان صحبت درباره این حق نقل محافل است و هرازگاهی باید آن را یادآوری کرد. دانشمندانی چون استیون پینکر معتقدند با وقایعی که هر روزه شاهد آن هستیم، آزادی بیان نه به‌عنوان یک حق، بلکه به‌عنوان یک نماد مصرف‌می‌شود.

ما در قبال آزادی بیان تعهد داده‌ایم

استیون پینکر، دانشمند، روانشناس و زبان‌شناس آمریکایی است که در مقاله‌ای در نشریه «بوستون گلاب» با بررسی فضای کنونی جوامع بر اهمیت آزادی بیان تاکید می‌کند. او معتقد است رفتارهایی چون تعیین محدودیت و مقررات سفت و سخت برای سخنرانی در دانشگاه‌ها، لغو سخنرانی مدعوان در دانشگاه‌ها به دلیل عقایدشان، به زندان انداختن هنرمندان، شلاق خوردن بلاگرها و قتل‌عام در فرانسه همه نشان از این امر دارند که در جهان دموکراتیک دوباره باید به تعهدات این جهان به آزادی بیان اندیشید.

پینکر در ادامه می‌پرسد، آیا آزادی بیان هم صرفا مانند یک پرچم یا شعار یک نماد است؟ آیا آزادی بیان هم فقط یکی از آن ارزش‌هایی است که ما با آنها تجارت می‌کنیم؟ آیا پاپ فرانسیس درست می‌گوید که شما نمی‌توانید از مذهب دیگران برای خود سرگرمی بسازید؟ آیا واقعا دانشگاه‌ها حق دارند برای حساسیت بعضی، آزادی بیان را محدود کنند؟ یا ما واقعا می‌توانیم آزادی بیان را به‌عنوان حق بشناسیم، اما آن را در بعضی موارد محدود کنیم؟ پینکر در نهایت یک پاسخ به تمام این سوالات می‌دهد «حق آزادی بیان از حقوق اساسی است، از این رو ضرورت دارد ما به خودمان یادآوری کنیم که چرا چنین است، تا حتی وقتی از آن دفاع می‌کنیم، بدانیم چرا این کار را می‌کنیم.» او در ادامه به اثبات چرایی ضرورت این حق می‌پردازد.

ما حق مبادله افکار خود را داریم

پینکر توضیح می‌دهد وقتی ما درباره اینکه «آزادی بیان یک حق است یا نه» صحبت می‌کنیم، درواقع پذیرفته‌ایم ما حق داریم افکارمان را با یکدیگر مبادله کنیم. در اصل وقتی ما درباره آزادی بیان یا هر چیز دیگری گفت‌وگو می‌کنیم، این را پذیرفته‌ایم که اختلافات‌مان را با زورآزمایی، هفت‌تیرکشی یا مسابقه زیبایی حل و فصل نمی‌کنیم. حتی اگر از کسانی باشید که معتقدند «آزادی بیان برای من است نه برای تو» باز هم قافیه را باخته‌اید، چون شما به محض وارد شدن به بحث به آن جامه‌عمل پوشانده‌اید و به دیگری این حق را داده‌اید.

آزادی بیان راهی به سوی دانستن

پینکر در باب اهمیت آزادی بیان به بحث کارل پوپر، فیلسوف لیبرال، در راستی‌آزمایی اشاره می‌کند. پوپر می‌گوید ما در دنیای واقعی حدس‌هایی می‌زنیم، اما صحت آنها را چگونه می‌سنجیم؟ صحت این حدس‌ها را از طریق مقایسه آنها با دنیای واقعی می‌آزماییم. این کار اجازه می‌دهد نادرستی ایده‌ها آشکار شود. اما امکان گمانه‌زنی بسیار وابسته به حق آزادی بیان است. در فکر کردن به این گمانه‌زنی‌ها، ما هیچ تضمینی نمی‌دهیم که این افکار درست باشند. تنها با گسترش ایده‌ها و به نظاره نشستن اینکه کدام‌شان از آزمون راستی‌آزمایی سربلند بیرون می‌آیند، است که دانش کسب می‌کنیم.

> پینکر توضیح می‌دهد وقتی ما درباره اینکه «آزادی بیان یک حق است یا نه» صحبت می‌کنیم، درواقع پذیرفته‌ایم که حق داریم افکارمان را با یکدیگر مبادله کنیم. در اصل وقتی ما درباره آزادی بیان یا هر چیز دیگری گفت‌وگو می‌کنیم این را پذیرفته‌ایم که اختلافات‌مان را با زورآزمایی، هفت‌تیرکشی یا مسابقه زیبایی حل و فصل نمی‌کنیم

هم‌اکنون همه می‌دانند این کشف که زمین به دور خورشید می‌گردد و نه برعکس، با مقاومت خارق‌العاده‌ای از سوی کلیسای کاتولیک روبه‌رو شد. اما انقلاب کوپرنیکی، تنها اولین شاخه از زنجیره کشفیاتی بود که فهم کنونی ما از جهان را برای اجدادمان غیرقابل باور کرده است.

پینکر می‌گوید هر آنچه امروز ما از طریق دانش به آن رسیده‌ایم مانند سیارات، ذرات سازنده هستی، قوانین حاکم بر ماده و انرژی، کارکرد بدن و مغز، روزی به نوع دیگری در سنت‌های مسیحی مورد قبول بوده‌اند و بیان واقعیت در مورد آنها در آن زمان توهین به مقدسات تلقی می‌شده‌اند.

آزادی بیان اطلاق را از بین می‌برد

دلیل دیگری که پینکر برای اثبات لزوم حق آزادی بیان برای شکوفایی انسان می‌آورد، ضرورت آن برای دموکراسی و مقابله با اطلاق است. او می‌پرسد رژیم‌های هیولایی قرن بیستم در اروپای غربی چطور به قدرت رسیده و آن را حفظ کرده‌اند؟ پاسخ قلع و قمع مخالفان توسط افراطیون مسلح است (انتخابات ۱۹۳۳ که منجر به اکثریت شدن حزب نازی در پارلمان آلمان شد، در پی سال‌ها تهدید و ارعاب و قتل و بلوای خشونت بار میسر شد). واقعیت این است که حکومت‌ها و رژیم‌های تمامیت‌خواهی نظیر فاشیسم و نازیسم کوچک‌ترین مخالفت را جرم تلقی می‌کرده‌اند.

اما شهروندان چرا با زورگویان مقابله نمی‌کنند؟ پینکر معتقد است چون آنها فاقد «فهم عمومی» هستند؛ یعنی نمی‌دانند دیگران هم از این ظلم خبر دارند. مردم تنها زمانی حاضرند خطر مبارزه با استبداد، خودکامگی و قلدرمآبی را به جان بخرند که بدانند دیگرانی هم هستند که مخالف این روندند.

پینکر برای توضیح اهمیت «فهم عمومی» به سراغ داستان معروف «لباس جدید پادشاه» می‌رود و توضیح می‌دهد فهم عمومی از طریق اطلاعات عمومی مانند اعلان‌های عمومی منتشر می‌شود. در داستان لباس جدید پادشاه وقتی کودک فریاد زد پادشاه لخت است، رازی تازه را فاش نمی‌کرد؛ مردم همه می‌توانستند با چشمان خودشان ببینند پادشاه لباس بر تن ندارد.

با این حال با فریاد آن بچه، «فهم» آنها عوض شد، چراکه اکنون همه می‌دانستند دیگران هم می‌دانند پادشاه لخت است. این فهم عمومی بود که به آنها این قدرت را می‌داد که پادشاه را با خندیدن به چالش بکشند. طنز حتی وقتی سخیف و بی‌سلیقه باشد، برای مستبدان هراس‌انگیز است، از این رو باید در دموکراسی‌ها مورد محافظت قرار گیرد.

من را نقد کن، این حق توست

پینکر معتقد است آزادی بیان هم حدودی دارد، اما ما می‌توانیم برای آن استثناهایی قائل شویم. مثلا در مواردی چون کلاهبرداری، افترا، اخاذی، لو دادن اسرار نظامی و تشویق به انجام اعمال مجرمانه. اما این استثناها باید به دقت تعریف و به صورت موردی، مستدل شوند تا بهانه‌ای برای جایگزین کردن آزادی بیان با حقوق دیگر نشوند. چنانچه پینکر مثال می‌زند قوانین افترا در بریتانیا، محل سوءاستفاده برای ساکت کردن منتقدان سیاستمداران، تجار پولدار و دکترعلفی‌ها قرار گرفته است. اگر شما می‌خواهید با نظر من مخالف باشید، اگر می‌خواهید اشکال منطقی حرف مرا نشان دهید، چرا که حق آزادی بیان به شما چنین اجازه‌ای می‌دهد.

استیون پینکر

خبرنامه

کنگره سیدمرتضی علم‌الهدی

نشست مقدماتی کنگره بین‌المللی سیدمرتضی علم‌الهدی پنجشنبه ۱۷ دی، ساعت ۹ با سخنرانی رضا استادی، از استادان حوزه علمیه قم، با ارائه چند مقاله و رونمایی از تمبر یادبود، برگزار خواهد شد. در حاشیه این نشست، نمونه‌هایی از نسخ خطی آثار و نیز پایان‌نامه‌های شناسایی‌شده در ارتباط با ایشان به نمایش گذاشته می‌شود. با توجه به تصحیح تمام آثار سیدمرتضی، پیش‌بینی می‌شود مراسم اصلی این کنگره در سال آینده برگزار شود.

مساله آلتوسر

کتاب «مساله آلتوسر» نوشته آرش حیدری و هدایت نصیری توسط انتشارات تیسا منتشر و روانه بازار نشر شد. این کتاب درصدد ارائه خوانشی تازه از آلتوسر نیست و به‌طور کامل هم ساختاری تالیفی ندارد، بلکه ترکیبی از تالیف-ترجمه است. باتوجه به اهمیت آلتوسر برای فهم اندیشه‌های پساساختارگرایی و پسامدرن و جایگاه پراهمیتی که او برای اندیشه‌های معاصر دارد، شرح مفاهیم اصلی اندیشه او برای جامعه فکری ایران ضروری است. این کتاب در ۱۶۰ صفحه، به شمارگان ۱۲۰۰ نسخه و قیمت ۱۲هزار تومان منتشر و روانه بازار نشر شد.

مدیریت استراتژیک از منظر پیامبر(ص)

«مدیریت استراتژیک از منظر پیامبراکرم(ص)» عنوان کتابی به قلم محمد ساولانی است که انتشارات هورمزد آن را به چاپ رسانده است. نویسنده در این کتاب به تبیین و نقش مدیریتی حضرت‌محمد(ص) در جامعه اسلامی پرداخته است. ساولانی، کتاب حاضر را در پنج فصل تدوین و تالیف کرده است. در فصل نخست این کتاب، به نقش و اهمیت مدیریت استراتژیک، تعریف و تبیین و مولفه‌های اساسی مدیریت استراتژیک و تاریخچه اندیشه مدیریت استراتژیک در اسلام و ضرورت این اندیشه پرداخته شده است. «مدیریت استراتژیک از منظر پیامبراکرم(ص)» در ۱۵۲ صفحه، شمارگان سه‌هزار نسخه به بهای ۱۲ هزار تومان از سوی نشر هورمزد به بازار کتاب راه پیدا کرده است.

سازمان آگهی‌های روزنامه فرهیختگان
Advertisement`s Organization
تلفن: ۶۶۳۴۸۰۱۸-۶۶۳۴۸۰۴۶ (۰۲۱)
فکس: ۶۶۳۴۸۰۱۷ (۰۲۱)
ads@fdn.ir agahi@fdn.ir

آگهی مناقصه

دانشگاه آزاد اسلامی شهریار در نظر دارد دو عدد سوله کارگاهی خود را هر یک به متراژ حدود ۱۰۰۰ مترمربع از طریق مناقصه به شرکت‌های دارای رتبه ۳ابنیه و ۵ تاسیسات واگذار نمایند لذا از کلیه شرکت‌های واجد شرایط دعوت می‌گردد جهت خرید اسناد مناقصه از تاریخ درج آگهی به مدت یک هفته به دفتر عمران دانشگاه مراجعه فرمایند. شرکت‌ها قبل از خرید اسناد مناقصه باید رزومه کاری خود را در این زمینه ارائه و در صورت رضایت از عملکرد آنها اسناد تحویل داده می‌شود.
هزینه چاپ آگهی برعهده برنده مناقصه است و دانشگاه در رد و قبول پیشنهادها اختیار کامل دارد.
آدرس: شهریار- خیابان ولیعصر(عج)- بعد از بیمارستان امام سجاد(ع)- دانشگاه آزاد اسلامی شهریار
تلفن: ۶۵۲۹۳۸۰۱-۰۲۱

آگهی مناقصه عمومی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) در نظر دارد اجرای عملیات تعمیر و بازسازی ساختمان جنب سالن شهید مطهری شامل ابنیه و تاسیسات مکانیکی و الکتریکی را از طریق مناقصه عمومی به اشخاص حقوقی واجد شرایط واگذار نماید. لذا از متقاضیان و شرکت‌های متخصص دعوت می‌گردد جهت بازدید از محل و دریافت اسناد مناقصه از تاریخ ۹۴/۱۰/۱۲ به مدت ۱۰ روز به حوزه معاونت عمرانی دانشگاه واقع در اصفهان، خیابان ارغوانیه، بلوار دانشگاه، ساختمان اداری اندیشه، طبقه سوم مراجعه نمایند. **تلفن جهت کسب اطلاعات بیشتر:** ۹ - ۳۵۳۵۴۰۰۱: ۰۳۱. **شرایط:** ارائه ضمانتنامه بانکی معتبر، به مبلغ یکصد میلیون ریال الزامی است. دانشگاه در رد یا قبول پیشنهادات مختار است. کلیه کسورات قانونی برعهده پیمانکار خواهد بود.
هزینه درج این آگهی برعهده برنده مناقصه خواهد بود.
روابط‌عمومی و اطلاع‌رسانی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

آگهی مناقصه عمومی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) در نظر دارد یک دستگاه تری‌بلوک ۲۴ نازله پرکن دوغ و یک دستگاه شرینگ اتومات و دستگاه opp و ریل ۱۸ متری مارک کوشش کاران را از طریق مناقصه خریداری نمایند. لذا از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی یا فروشگاه‌های واجد شرایط درخواست می‌شود در صورت تمایل به مدت ۱۰ روز از تاریخ درج آگهی جهت اخذ مشخصات به اداره تدارکات دانشگاه واقع در اصفهان، خیابان ارغوانیه، بلوار دانشگاه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) ساختمان اداری اندیشه، طبقه دوم یا سایت www.khuisf.ac.ir مراجعه نمایند.
تلفن جهت کسب اطلاعات بیشتر: ۹ - ۳۵۳۵۴۰۰۱: ۰۳۱. **شرایط:** ارائه ضمانتنامه بانکی معتبر، به مبلغ یکصد میلیون ریال الزامی است. دانشگاه در رد یا قبول پیشنهادات مختار است. کلیه کسورات قانونی برعهده پیمانکار خواهد بود. هزینه درج این آگهی برعهده برنده مناقصه خواهد بود.
روابط‌عمومی و اطلاع‌رسانی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)